

τίσι: να μορφώσει το αίσθημά του και να ρυθμίσει τη σκέψη του. Η τεχνική του μόρφωση είναι άρκετή, σήμερα μάλιστα πού η Τέχνη δεν εξετάζει και πολύ, αν όχι πιά καθόλου, τις λεπτομέρειες πού με τόση σπουδή πολέμησε να μας παρουσιάσει στο έργο του, μ' ακριβώς έκείνο πού έλειπε απ' αυτό: Τη δύναμη πού συγκινεί και συναρπάζει. Γενικά ο φεινός διαγωνισμός του Πολυτεχνείου θα μείνει ξεχωριστός. Μας έδωσε την άφορμή να γνωρίσουμε έναν καλό τεχνίτη, τον κ. Τόμπρο, κ' ένα μοναδικό ταλέντο, μιὰ σπάνια ιδιοφυΐα, έναν επαναστάτη της Τέχνης, το Νίκο Στεργίου.

ΛΕΩΝ ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ

ΥΣΤΕΡΟΓΡΑΦΟ

Βέβαια πιά είναι πώς η Έπιτροπή απαφάσισ' να στείλει και τους δυο στην Εδρώπη. Την Κυριακή το μεσημέρι, λέγεται, πώς έ περίγρηπας Νικόλαος με τον Ούγγρο προσωπογράφο Αδόλφο, πού μένει από δω και λίγες μέρες στην Αθήνα, πήγαν να δούν τα έργα, πού έχουνε πιά χυθεί στο γύψο. Μ' αυτή την ευκαιρία ένα σωρό διαδόσεις σκορπίστηκαν δω και κει (γιατί έ τελευταίος γλυπτικός διαγωνισμός έγινε αληθινά το ζήτημα της ημέρας των καλλιτεχνικών κύκλων) πώς έ περίγρηπας τάχατε είπε για το έργο του κ. Τόμπρου πολλά, πώς έχει ελληνικώτερες γραμμές, (πριγκηπικός τεχνοκритικός θρος, καθώς φαίνεται) αρχαιοπρεπέστερη κεφαλή και πώς κρατεί ακόμα στο χέρι του σταυρό και σπαθί. Και αν αυτά είναι διαδόσεις και μόνο, κάνουν πολύ άσχημα κείνοι πού τις βγάζουν, λέγοντας ε, τι θένε εις βάρος του πριγκηπα. Γιατί έμεις δέ θα θέλαμε νάν τα πιστέψουμε. Αν έ εξάγγελος του κ. Τόμπρου είναι πραγματικά αρχαίος εφηβος, έ σταυρός στο χέρι του έχει την ίδια θέση πού θα είχε κ' ένα ηλεκτρικό φανάρι στο χέρι του κινικού Διογένη, ή κ' ένα άντραξέ φουστάνι στο κορμί της Ασπασίας του Περικλή! Αν από επιείκεια δέ μιλήσαμε για το ζήτημα αυτό, για να μην πικράνουμε ένα νέο με αρκετές τεχνικές αρετές, πού θα μπορούσε και πού μπορεί να κάνει κάτι πηγαίνοντας έξω, δέ σημαίνει πώς δέν κρατήσαμε και μ' επιφύλαξη μερικά πράγματα, για νάν του τα πούμε, όταν κι έ ίδιος όμολογήσει πώς το έργο του έγινε μέσα σε στενούς, πολύ στενούς περιορισμούς, πού δέν τον άφησαν να κάνει κείνο πού τούλεγε ή συνείδησή του, αν είναι καλλιτεχνική, πού το πιστεύουμε.

Λέγεται ακόμα πώς ο Ούγγρος ζωγράφος Αδό-

λο, μιλώντας για το έργο του Νίκου Στεργίου, είπε πώς είναι μιὰ άπλη **ανατομική επίδειξη**. Κι αυτό δέ θέμε να πιστέψουμε για τεχνίτη πού έζησε ακριβώς κει πέρα πού η Τέχνη σήμερα έχτελει τον πραγματικό περιορισμό της. Διάδοχος ζωγράφου σαν το Λέμπαχ δέ θάταν ποτέ δυνατό να εκφέρει μιὰ τόσο ασυλλόγιστη κρίση. Κι αν είναι πάλι αλήθεια για τον πριγκηπα, (πράγμα πού τώρα πιά δέ δυσκολευόμαστε να πιστέψουμε από κ' η πανυπερέβαστη «Εστία» το βεβαιώνει στο σημερινό φύλλο της), δέν έχουμε παρά να εκφράσουμε τη λύπη μας. Για κάθε περίπτωση ή γνώμη της Α. Υψηλότητας έχει βέβαια κύρος πριγκηπικό, ε, όμως καλλιτεχνικό και βάσιμο.

1 του Απρίλη 1913

ΛΕΩΝ ΚΟΥΚ...

ΑΘΗΝΙΩΤΙΚΕΣ ΓΡΑΦΕΣ

Θ.

Συ είχα πει:

— «Περιμένο άπόψε τα μεσίνυχτα να κατεβάσει όλο φασισμένα ή Μοίρα το σφυρί της άπάνω στο άισαλένιο άμόνι της καρδιάς μου.

»Πληθος γύφτοι χεροδύναμοι θα βαρέσουν με τις βαριές τους τις φλέβες μου.

»Γυφτοπούλες σταράτες, με μάτια περικομένα και φιλντιένια δόντια, θάναγέλασουν τον κοιμό μου και θα μοισατούνε την ψυχή μου.

»Την ψυχή μου θα μοισατούνε οι γυφτοπούλες .. Με τη δύναμή της θα γνωρίσουνε το γραφτό τους και θα μοισατούνε τις άγάτες τους».

Και όμως δέν έγειρες το κεφάλι στο στήθος μου ..

I.

Πικραμένος από τα λόγια σου, έβλεπα τα μανισμένα κύματα πού χμούσανε σαν όργη Θεού καταπάνω στους βράχους.

»Ήθελα να πετάξω τη ζωή μου στην όργισμένη θάλασσα για να τσακιστεί στα βράχια μαζί με τη θύμηση της άγάτης μου.

Μά όταν έφερα στο νού μου τη γλύκα του πρώτου μας φιλιού και θυμήθηκα με τί λυχιάρα παραμερίσαμε τις τριανταφυλλίες για να ομίξουμε τα χείλια μας, αναστέναξα τόνομά σου και κίνησα για το περβολάκι μας.

Είτανε ή ψυχή μου σαν πουλί κυνηγημένο από άγρια τρικυμία και πού είχε κουρνιάσει μέσα μου φοβισμένο.

Οι τριανταφυλλίες δέ με γνωρίσανε. Και μιὰ μαργαρίτα με όρθάνοιχα βλέφαρα μου είπε.

— «Είναι πιά πολύ άργά...»

ΚΩΣΤΑΣ ΓΑΖΙΑΣ

Σημ. Από τα λάθη πού μέινανε αδιόρθωτα στο περασμένο φύλλο, ανάγκη να διορθωθούνε δυο.

Στο **Ζ**, ή λέξη «λογικό» θα γίνει «λογισμό» και στο **Η**, αντί «μαγισμένου» θα μπει «μαγιωμένου».